

UCHWAŁA NR 17/58/2021
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 7 maja 2021 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	8/ Grażyna Kos
2/ Beata Kaczmarek	9/ Paweł Dobrzyński
3/ Roman Drozdowski	10/ Zofia Dolewka
4/ Iwona Kopczyńska	11/ Krzysztof Kozik
5/ Anna Kaźmierczak	12/ Tomasz Jan Karwicki
6/ Łukasz Szczepanik	13/ Anna Adamczewska
7/ Bogusław Wenus	

Po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2021 roku **Uchwały Nr XXI/173/21 Rady Gminy w Będkowie z dnia 31 marca 2021 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Gminy Będków**, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.) oraz art. 18 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. z 2012r., poz. 1113 ze zm.)

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa tj. art. 71 ust. 1 i art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r., poz. 710) oraz art. 251 i 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 poz. 305 **stwierdza się nieważność** Uchwały Nr XXI/173/21 Rady Gminy w Będkowie z dnia 31 marca 2021 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Gminy Będków.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXI/173/21 Rady Gminy w Będkowie z dnia 31 marca 2021 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Gminy Będków została doręczona Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 7 kwietnia 2021 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na posiedzeniu w dniu 7 maja 2021 roku rozpatrzyło wyżej wskazaną uchwałę, powiadamiając przedstawicieli Gminy o terminie posiedzenia.

W § 1 pkt 3 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła, iż o dotacje z budżetu gminy może ubiegać się osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna nie zaliczana do sektora finansów publicznych, posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, zwana dalej „Wnioskodawcą”. W ocenie Kolegium Izby Rada Gminy ograniczając, poprzez uregulowanie zawarte w § 1 pkt 3 uchwały podjętej na podstawie delegacji zawartej w art. 81 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami, krąg podmiotów mogących ubiegać się o dotację z budżetu Gminy do podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych naruszyła art. 71 ust. 1 w zw. z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z postanowieniami art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona między innymi przez organ stanowiący gminy, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. W przepisie tym ustawodawca uwarunkował możliwość ubiegania się o dotację na prace przy zabytku jedynie wpisaniem zabytku do rejestru zabytków lub znajdowaniem się zabytku w gminnej ewidencji zabytków. Art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi natomiast, że w zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku. W przepisie tym określono krąg podmiotów, na których ciąży ustawowy obowiązek opieki nad zabytkami. Mając na względzie postanowienia art. 71 ust. 1 oraz art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umieszczonych przez ustawodawcę w rozdziale 7 ustawy – Zasady finansowania opieki nad zabytkami – realizacja tego obowiązku może być dofinansowana środkami publicznymi z budżetu państwa oraz środkami z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Biorąc pod uwagę powyższe zdaniem Kolegium każdy podmiot (w tym także podmiot należący do sektora finansów publicznych) posiadający tytuł prawny do zabytku wpisanego do rejestru lub znajdującego się w gminnej ewidencji zabytków ma prawo ubiegania się o udzielenie dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, (JST) której organ stanowiący w uchwale określił zasady udzielenia dotacji a ograniczenie kręgu podmiotów mogących ubiegać się o dotację z budżetu JST do podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych stanowi naruszenie art. 71 ust. 1 w zw. z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W § 6 uchwały oraz w załączniku nr 2 do uchwały Rada Gminy uregulowała zagadnienia rozliczenia zadania, na wykonanie którego została przyznana dotacja. W ocenie Kolegium Izby te zagadnienia nie mieszczą się w pojęciu zasad udzielania dotacji w rozumieniu art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Powołany przepis nie stanowi podstawy do normowania kwestii dotyczących rozliczania zadania. Podstawy prawnej do normowania zagadnień odnoszących się do sposobu rozliczania dotacji i kontroli nie stanowi również powołany w badanej uchwale Rady Gminy art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, gdyż ten przepis nie ma zastosowania do dotacji udzielanych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, na zasadach określonych w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Umocowanie dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określenia m.in. sposobu rozliczania dotacji oraz sposobu kontroli wykonywanego zadania zleconego, o którym jest mowa w art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, dotyczy innych zadań niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 1057), a ochrona zabytków mieści się w pojęciu ochrony dóbr kultury w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 16 tej ustawy. Z uwagi na powyższe Kolegium Izby uznało, że postanowienia § 6 oraz załącznika nr 2 do uchwały za sprzeczne z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W § 7 uchwały Rada Gminy ustaliła zasady zwrotu dotacji postanawiając, iż przypadku częściowego lub całkowitego niewykonania dotowanego zadania z przyczyn leżących po stronie beneficjenta lub wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem odpowiednia część przekazanych środków dotacji podlega zwrotowi do budżetu Gminy Będków. Kolegium Izby podkreśla, iż zasady i przesłanki zwrotu dotacji udzielanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego zostały określone w sposób kompleksowy w art. 251 i 252 ustawy o finansach publicznych, wobec czego jako niedopuszczalne należy traktować modyfikacje norm rangi ustawowej uchwałą organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, dokonane bez upoważnienia ustawowego. Mając na względzie powyższe Kolegium uznało, że Rada Gminy regulując kwestie zwrotu dotacji w § 7 badanej uchwały naruszyła art. 251 i 252 ustawy o finansach publicznych.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Izby Obrachunkowej w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

**Przewodniczący Kolegium
Prezes RIO w Łodzi**

Ryszard Paweł Krawczyk